

Project: HWBP Veilige Vecht
Betreft: Bestuursinformatiebrief, resultaten stap 2 Verkenning Veilige Vecht
Datum: 7 juni 2022
Opgesteld door: Sjon Monincx (Vechtstromen) en Margreet Krol (WDODelta)

Het project Veilige Vecht is onderdeel van het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). In het project Veilige Vecht werken de waterschappen Drents Overijssels Delta (WDODelta) en Vechtstromen aan sterke dijken en een klimaatbestendig watersysteem van de Vecht. Dit doen we samen met de provincie Overijssel en de gemeenten Hardenberg, Ommen, Hellendoorn, Dalfsen, Zwolle en Zwartewaterland. In deze brief leest u welke oplossingen voor dit project kansrijk zijn en hoe deze verder worden onderzocht.

Achtergrond: waarom is dit project gestart?

In september 2020 zijn de waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen het project Veilige Vecht gestart. Aanleiding was onderzoek waaruit blijkt dat de dijken langs de Vecht tussen Dalfsen en Zwolle niet aan de waterveiligheidseisen voldoen. De waterschappen onderzoeken wat er nodig is om de Vechtdijken voor de toekomst veilig te maken. Daarnaast proberen we kansen te benutten voor realisatie van een robuust klimaatbestendig watersysteem. Daarom onderzochten we in dit project ook welke andere maatregelen in het stroomgebied van de Vecht kunnen bijdragen aan de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle en bijdragen aan een klimaatbestendig watersysteem. We noemen dit systeemmaatregelen. Deze maatregelen kunnen er voor zorgen dat de waterstanden op de Vecht tussen Dalfsen en Zwolle bij zeer zeldzame hoogwatersituaties lager worden. Daarnaast kunnen systeemmaatregelen bijdragen aan een klimaatbestendig stroomgebied en kansen bieden voor gebiedsontwikkeling in de regio.

Verkenningfase stap 2: kansrijke oplossingen in beeld

Het project bestaat uit drie fasen: verkenning, planuitwerking en realisatie. In de verkenning onderzoeken we wat de beste oplossing is om de Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle te versterken en kansen te benutten voor een klimaatbestendig watersysteem. Dit doen we in drie stappen (zie onderstaande afbeelding).

Vanaf september 2020 onderzoeken de waterschappen wat de beste oplossing is voor een veilige en klimaatbestendige Vecht. Dit doen we samen met bewoners, overheden en maatschappelijke organisaties. Het afgelopen jaar zijn de oplossingen voor (1) dijkversterking tussen Dalfsen en Zwolle en (2) watersysteemmaatregelen in het hele Vecht-gebied uitgewerkt. En is vervolgens beoordeeld welke oplossingen kansrijk en haalbaar zijn. Ook is de dijkopgave geactualiseerd met nieuwe inzichten

vanuit de praktijkproeven (Gras op zand onderzoek) en nieuwe klimaatinzichten. Met deze informatie zijn de kansrijke alternatieven vastgesteld.

Het komende jaar onderzoeken we de voor- en nadelen van de kansrijke alternatieven met bewoners en overheden. Rond de zomer van 2023 wordt de hoofdoplossing (voorkeursalternatief) voor de dijkversterking bestuurlijk vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het waterschap Drents Overijsselse Delta.

Welke oplossingen gaan we verder onderzoeken?

Oplossingen voor de dijkversterking

De recente inzichten bevestigen dat de Vechtdijk tussen Dalfsen en Zwolle moet worden versterkt. Maar ook is duidelijk geworden dat de dijk aan de landzijde sterker is dan gedacht. Dit betekent dat er minder versterking van de grasmat aan de landzijde nodig is. En dat de dijk tussen Dalfsen en de A28 minder opgehoogd hoeft te worden. Vanaf de A28 tot aan de monding van de Vecht (bij het Zwarte Water) is nog steeds een forse dijkversterking en -verhoging nodig. Dit komt omdat deze dijk ook bestand moet zijn tegen een noordwester storm.

Het komende jaar werken wij de volgende kansrijke oplossingen verder uit tot een Voorkeursalternatief:

- (1) dijkversterking op of in de dijk,
- (2) dijkversterking aan de landzijde van de dijk óf
- (3) dijkversterking aan de riviervoorzijde van de dijk.

Daarnaast onderzoeken we de haalbaarheid van rivierverruiming in de vorm van een nevengeul bij Vechterweerd. De nevengeul is één van de oplossingen uit het onderzoek naar de systeemmaatregelen.

Systeemmaatregelen voor de toekomst; niet verder in project Veilige Vecht

De afgelopen twee jaar onderzochten de waterschappen of het mogelijk is om de afvoerpiek en de hoogwaterstanden op de Vecht te verlagen met systeemmaatregelen. Dit om de dijkversterking te beperken. Verlaging van afvoeren en waterstanden is mogelijk door water tijdelijk te parkeren langs de Vecht of langer vast te houden in het stroomgebied van de Vecht. Uit het onderzoek blijkt dat systeemmaatregelen vooral tussen Dalfsen en Zwolle (tot de A28) bijdragen aan minder hoge waterstanden. Juist op dat traject is er nauwelijks dijkverhoging (meer) nodig. Ook zijn de systeemmaatregelen duurder gebleken dan een dijkversterking. En is er geen zicht op financiering van deze extra kosten. Alleen de rivierverruimende maatregel 'nevengeul Vechterweerd' wordt verder onderzocht, mede vanwege kansen voor waterveiligheid én de KRW-opgave voor de Vecht.

Het concept van systeemmaatregelen ('vasthouden' en 'parkeren van water') is dus niet (kosten)effectief gebleken voor deze dijkopgave. Wel is geconstateerd dat de maatregelen bijdragen aan een klimaatbestendiger Vechtgebied en interessant zijn voor de aanpak van toekomstige klimaatverandering. De waterschappen Vechtstromen en WDO Delta hebben daarom afgesproken om de komende jaren verder te onderzoeken op welke wijze dit concept kan helpen om voor te bereiden op toekomstige klimaatveranderingen en extreem natte en droge periodes. Dit onderzoek vindt plaats buiten het HWBP-project Veilige Vecht.

Besluit kansrijke alternatieven en vervolg

Het Dagelijks Bestuur van WDO Delta heeft op 31 mei de kansrijke alternatieven vastgesteld. Dit door vaststelling van de Notitie Kansrijke Alternatieven (NKA) en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Het DB van Vechtstromen (10 mei 2022) en de Bestuurlijke begeleidingsgroep met waterschappen, provincie en gemeenten (11 mei 2022) hebben daar voorafgaand mee ingestemd.

Daarmee start stap 3 van de verkenning: het uitwerken van de kansrijke alternatieven en de afweging tot een concept voorkeursalternatief (VKA). In het voorjaar 2023 wordt het concept-VKA voor de dijkversterking besproken met de omgeving en daarna bestuurlijk vastgesteld.

Inloopbijeenkomsten: van harte welkom!

Op 28 en 30 juni organiseert het projectteam inloopbijeenkomsten in Dalfsen en Zwolle. Hierbij worden bewoners en geïnteresseerden bijgepraat over de onderzoeksresultaten, stand van zaken en het vervolg van het project. De NRD ligt van 16 juni t/m 27 juli ter inzage bij provincie Overijssel en via de projectwebsite veiligevecht.wdodelta.nl. Op de NRD kunnen zienswijzen worden ingediend.

Contactpersoon

Vanuit het waterschap Drents Overijsselse Delta is Dick van Pijkeren (projectmanager) of Inge Zandink (contactpersoon perceelseigenaren en bewoners) bereikbaar voor vragen over het project Veilige Vecht via veiligevecht@wdodelta.nl